

ALYTAUS SENAMIESČIO PRADINĖS MOKYKLOS ĮTRAUKIOJO UGDYMO ĮGYVENDINIMO 2022-2024 METAIS VEIKLOS PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Alytaus Senamiesčio pradinės mokyklos įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo 2022–2024 metų veiklos programos tikslas – sutelkti mokyklos bendruomenę bendram darbui, kad kiekvienas mokinys patirtų mokymosi sėkmę ir būtų pasirengęs toliau mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą. Programa siekiama:

- įtraukiojo ugdymo ir dėmesio kiekvienam vaikui bei nuolatinės jo / jos mokymosi pažangos;

- geros mokinių savijautos bei mokymosi motyvacijos;
- motyvuotų ir kompetentingų mokytojų;
- saugios ir palankios mokymosi aplinkos bei mokyklos kultūros;
- stiprių mokyklos bendruomenių.

Įtraukusis ugdymas reiškia mokyklos pasirengimą priimti visus besimokančiuosius, nepaisant jokių individualių ypatybių, mokymosi kliūčių ir sunkumų, ir užtikrinti visų mokinių efektyvų ugdymąsi. Svarbu suprasti, kad tai nenutrūkstantis mokyklos kaitos ir tobulėjimo procesas, niekada nepasiekiantis tobulumo lygmens.

Specialieji ugdymosi poreikiai (toliau – SUP) – pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmė, atsirandanti dėl išskirtinių asmens gabumų, įgimtų ar įgytų sutrikimų, nepalankių aplinkos veiksnių. Specialieji ugdymosi poreikiai – tai individualių ugdymosi poreikių grupė.

Įtraukiojo ugdymo dimensijos. Remiantis Booth bei Ainscow (2002, 2016) sukurtu įtraukiojo ugdymo modeliu, mokyklos kaita įtraukiojo ugdymo link vyksta trijose tarpusavyje susijusiose dimensijose: įtraukiojo ugdymo kultūros, įtraukiojo ugdymo politikos, įtraukiojo ugdymo praktikos. Įtraukiojo ugdymo kultūros dimensijoje kuriama saugi, visus priimanti ir bendradarbiaujanti bendruomenė, kurioje kiekvienas jaučiasi vertingas. Siekiama, kad įtraukiojo ugdymo vertybės būtų žinomos ir suprantamos visiems mokyklos darbuotojams, mokiniams, tėvams, jomis būtų dalijamasi.

Įtraukiojo ugdymo kultūros dimensija apima:

- mokyklos bendruomenės, kurioje kiekvienas narys jaučiasi priimtas ir svarbus, mokiniai padeda vienas kitam, darbuotojai bendradarbiauja tarpusavyje, vyrauja pagarbos vienas kitam atmosfera, mokyklos ir tėvų / globėjų partnerystė, mokyklos ir švietimo administratorių / steigėjų bendradarbiavimas, o vietos bendruomenė įtraukiama į mokyklos gyvenimą, kūrimą;

- įtraukiojo ugdymo vertybių puoselėjimą, kai bendruomenėje vyrauja aukšti lūkesčiai kiekvienam mokiniui, vadovai, mokyklos darbuotojai, mokiniai ir tėvai / globėjai aptaria ir dalijasi įtraukiojo ugdymo filosofija, kiekvienas mokinys yra vertingas ir vertinamas, mokyklos darbuotojų ir mokinių santykiai grįsti žmogiškosiomis vertybėmis, mokyklos darbuotojai siekia pašalinti bet kokią sėkmingo mokymosi ir dalyvavimo ugdyme kliūtį, mokykla siekia išvengti bet kokios diskriminacijos, yra sukurta skaidri / teisinga darbuotojų skyrimo ir skatinimo sistema.

Įtraukiojo ugdymo politikos dimensijos įgyvendinimas reiškia, kad įtraukiojo ugdymo idėjas įtvirtinti siekiama visuose mokyklos dokumentuose. Mokykloje vykdoma politika, skatinanti kiekvieno įsitraukimą ir dalyvavimą nuo pat pirmos tapimo bendruomenės nariu dienos. Pokyčiai strategiškai planuojami. Bet kokia pagalba teikiama vadovaujantis įtraukties principais. Įtraukiojo ugdymo politikos dimensija apima:

- mokyklos prieinamumą ir atvirumą kiekvienam besimokančiajam, kai vengiama bet kokios selekcijos ir segregacijos apraiškų; veiklos organizuojamos neskirstant besimokančiųjų pagal gebėjimus, pasiekimus, negalias, lytį ir pan.; kiekvienam mokiniui pritaikoma fizinė aplinka, veikia sukurta paramos naujokams sistema;

- pagalbą įvairovei, kuri reiškia kiekvieno besimokančiojo individualumo ir galimybių pripažinimą, reikalingos pagalbos sistemos, mažinančios mokymosi kliūtis, sukūrimą ir jos koordinavimą, savivertės ir pasitikėjimo savimi skatinimo politiką, pozityvaus elgesio skatinimo sistemos taikymą ir patyčių prevenciją, mokyklos nelankymo priežasčių ieškojimą ir šalinimą, į įtraukųjį ugdymą orientuotą profesinį tobulėjimą.

Įtraukiojo ugdymo praktika – tai kasdienės situacijos, atspindinčios mokyklos kultūrą ir politiką. Pamokos planuojamos ir vedamos, atsižvelgiant į besimokančiųjų įvairovę. Mokiniai – aktyvūs ugdymosi proceso dalyviai visuose jo etapuose. Atrandami ir panaudojami visi galimi materialieji ir žmogiškieji ištekliai, skatinantys mokymąsi ir dalyvavimą. Remiantis Booth ir Ainscow (2002) sukurtu modeliu, įtraukiojo ugdymo praktika siejama su:

- mokymosi organizavimu, ypatingą dėmesį skiriant personalizuoto mokymosi planavimui, užtikrinant kiekvieno besimokančiojo įsitraukimą ir dalyvavimą, vaiko mokymąsi aktyviai mokytis, įvairovės pažinimą ir skatinimą, mokinių pagalbą vienas kitam, visų bendradarbiavimą, kiekvieno mokinio įsitraukimą į neformalias veiklas;

- išteklių mobilizavimu, kai galimi mokymosi ištekliai, užtikrinantys kiekvieno dalyvavimą ir mokymąsi, yra visiems vienodai prieinami, o mokinių skirtybės (tokios, kaip: kalba, amžius, pasiekimai, kultūrinė patirtis, negalia) pripažįstamos ir panaudojamos ugdymo procese kaip ištekliai, taip pat aktyviai pasitelkiami išoriniai (žmogiškieji, materialieji) ištekliai.

Įtraukiojo ugdymo dimensijos detali struktūra pagal Booth ir Ainscow (2002) įtraukiojo ugdymo vertinimo indeksą:

I. MOKYKLOS KULTŪRA	
1.	Bendruomenės kūrimas
1.1.	Priėmimas
1.2.	Pagalba vienas kitam
1.3.	Mokytojų bendradarbiavimas
1.4.	Pagarbus bendravimas
1.5.	Mokyklos ir tėvų partnerystė
1.6.	Mokyklos ir jos steigėjo bendradarbiavimas
1.7.	Vietos bendruomenės įtraukimas
2.	Įtraukiojo ugdymo vertybių puoselėjimas
2.1.	Aukšti lūkesčiai kiekvieno pasiekimams
2.2.	Dalijimasis įtraukiojo ugdymo vertybėmis ir filosofija
2.3.	Nelygstama vertė
2.4.	Bendražmogiški santykiai
2.5.	Kliūčių šalinimas
2.6.	Diskriminacijos vengimas
II. MOKYKLOS POLITIKA	
1	Mokyklos atvirumas ir prieinamumas
1.1.	Personalo politikos skaidrumas
1.2.	Pagalba naujam darbuotojui
1.3.	Mokyklos atvirumas mokinių įvairovei
1.4.	Fizinės aplinkos prieinamumas
1.5.	Pagalba naujam mokiniui
1.6.	Heterogeninis grupavimas
2.	Pagalba įvairovei

2.1.	Mokyklos nelankymo priežasčių ieškojimas ir šalinimas
2.2.	Įtraukiojo ugdymo kompetencijų plėtra
2.3.	Etiketizavimo, kategorizavimo vengimas
2.4.	Dalyvavimą skatinanti pagalba SUP mokiniams
2.5.	Pagalba dvikalbiams, daugiakalbiams mokiniams
2.6.	Emocinė parama
2.7.	Pozityvaus elgesio skatinimas vs bausmių sistema
2.8.	Mokymosi kliūčių šalinimas
2.9.	Patyčių prevencija
III. MOKYKLOS PRAKTIKA	
1.	Mokymosi organizavimas
1.1.	Personalizuoto mokymosi planavimas
1.2.	Kiekvieno įsitraukimas ir dalyvavimas
1.3.	Įvairovės pažinimas ir skatinimas
1.4.	Vaiko mokymas aktyviai mokytis
1.5.	Mokinių pagalba vienas kitam ir mokymasis bendradarbiaujant
1.6.	Kiekvieno pažangą skatinantis vertinimas
1.7.	Pozityvų elgesį skatinančios taisyklės
1.8.	Mokytojų bendradarbiavimas
1.9.	Inkliuzinė švietimo pagalba
1.10.	Asmeninę pažangą skatinantys namų darbai
1.11.	Įvairi popamokinė veikla
2.	Išteklių mobilizavimas
2.1.	Skirtybės – ištekliai
2.2.	Stiprybės – ištekliai
2.3.	Išteklių paieška
2.4.	Išteklių įvairovė ir prieinamumas
2.5.	Efektyvus išteklių naudojimas

Siekiant įtraukųjį ugdymą įtvirtinančių pokyčių mokyklos veiklos praktikoje, laikomasi šių principų:

- užtikrinama atsakinga ir įsipareigojusi lyderystė, kurios dėka siekiama kurti įtraukiojo ugdymo kultūrą, politiką ir praktiką įvairiais lygmenimis ir visose mokyklos aplinkose: bendraujant ir mokantis klasėje, bendraujant su tėvais, neformaliose veiklose, darbuotojų susitikimuose ir kt.;

- laikomasi holistinio požiūrio į asmenį ir ugdymą, kuriuo siekiama pažinti kiekvieną besimokantįjį ir identifikuoti jo gebėjimus, naudoti juos atskleidžiant asmeninį potencialą, personalizuojant ugdymą;

- garantuojamas informacijos prieinamumas;

- siekiama užtikrinti fizinių aplinkų prieinamumą;

- kuriama mokymuisi draugiška aplinka, kurioje kiekvienas jaučiasi saugus, priimtas, sulaukia pagalbos, yra skatinamas mokytis ir išreikšti save;

- diferencijuojamas, individualizuojamas, personalizuojamas ugdymas;

- kiekvienam suteikiama pagalba, atsižvelgiant į individualius besimokančiojo poreikius, sudarant mokytojams galimybę tobulinti kompetenciją įtraukiojo ugdymo srityje, mokantis vieniems iš kitų bendradarbiavimo ir problemų sprendimo procesuose;

- efektyvus reikalingų išteklių valdymas.

II SKYRIUS

ĮTRAUKIOJO UGDYMO ĮSIVERTINIMO REZULTATAI

Tyrimo tikslas – įvertinti mokyklos veiklą pagal įtraukiojo ugdymo 3 dimensijas: politika, kultūra ir praktika.

Tyrimo paskirtis: mokyklos veiklos analizė įtraukiojo ugdymo srityje leis, remiantis mokinių, jų tėvų ir mokytojų nuomone, įsivertinti mokyklos pasirengimą įtraukiojo ugdymo kaitai bei nusimatyti konkrečius sprendimus bei siekiamus pokyčius dėl įtraukiojo ugdymo plėtotės.

Tyrimo metodas – tęstinis kartotinis tyrimas taikant anketinę apklausą. Pirmasis matavimas atliktas 2022 m. kovo mėnesį prieš įtraukųjį ugdymą stiprinančio pokyčio mokykloje planavimą, antrasis bus atliktas – 2024 m. kovo mėnesį.

Tyrimo imtis. Pirmojo ir antrojo matavimo imtys nėra susiję, t. y. nėra galimybės įvertinti, kaip keitėsi kiekvieno respondento pateikiami įtraukiojo ugdymo situacijos vertinimai, vertinami visuminiai mokyklos kultūros, politikos ir praktikos, diegiant įtraukųjį ugdymą, pokyčiai.

Tyrimo duomenų rinkimo metodas. Duomenys rinkti virtualiu būdu, apklausiant 3 – 4 klasių mokinius, mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) ir mokytojus. Kiekybiniai apklausos duomenys susisteminti taikant aprašomosios statistikos metodus.

Tyrimo instrumentų sandara. Remiantis įtraukiojo ugdymo nuostatomis ir Booth, Ainscow (2002) įtraukiojo ugdymo modeliu, įtraukiojo ugdymo charakteristikos mokykloje matuojamos trijose tarpusavyje susijusiose dimensijose: 1) įtraukiojo ugdymo kultūros kūrimo; 2) įtraukiojo ugdymo politikos įgyvendinimo; 3) įtraukiojo ugdymo praktikos realizavimo.

Iš viso pagrindinę anketos mokiniams dalį sudaro 39 teiginiai, tėvams – 34 teiginiai, mokytojams – 60 teiginių. Savo pritarimą ar nepritaringą kiekvienam teiginiui respondentai galėjo išreikšti pasirinkdami vieną iš atsakymo variantų: visiškai sutinku, ko gero sutinku, ko gero nesutinku, visiškai nesutinku.

Įtraukiojo ugdymo savybių matavimo skalės. Siekiant atskleisti įtraukiojo ugdymo giluminę struktūrą, išskirtos panašių, vieną įtraukiojo ugdymo savybę išreiškiančių teiginių grupės – faktoriai. Susumuojant respondentų atsakymus į panašių teiginių grupes sudarytos skalės, leidžiančios matuoti įtraukiojo ugdymo raiškos situaciją mokykloje.

I matavimo respondentai

1. Mokyklos mokytojai: pakviesta – 25; dalyvavo – 19.
2. Mokinių tėvai: pakviesta – 298 šeima ; dalyvavo – 198 asmenys.
3. Mokiniai 4 klasių mokiniai: pakviesta – 121 ; dalyvavo – 116.

APKLAUSOS REZULTATŲ SUVESTINĖ

Faktoriaus pavadinimas	Vertinamieji teiginiai	Įvertis iš 4 galimų
1. Įtraukiojo ugdymo kultūra		3,26
2. Įtraukiojo ugdymo politika		3,41
3. Įtraukiojo ugdymo praktika		3,13
Bendras 3 dimensijų (kultūra, politika, praktikas) vidurkis		3,27

TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) APKLAUSOS REZULTATAI

Faktoriaus pavadinimas	Vertinamieji teiginiai	Įvertis iš 4 galimų
1. Įtraukiojo ugdymo kultūra		3,50
Pagarbos ir pagalbos kultūra mokykloje	Mano vaikui patinka eiti į mokyklą	3,61
	Mokykloje vaikai skatinami džiaugtis savo ir kitų darbais, pasiekimais	3,68
	Mokykloje mokiniai ir mokytojai vieni su kitais elgiasi pagarbiai	3,52
	Mokykla daro viską, kad nebūtų patyčių	3,53
	Per paskutinius 2 mėnesius iš mano vaiko mokykloje niekas nesijuokė, nesišaipė	3,05
	Mano vaikas per paskutinius 2 mėnesius mokykloje nesityčiojo, nesijuokė, nesišaipė iš kitų mokinių	3,33
	Mokykla sėkmingai sprendžia mokinių elgesio problemas	3,48
	Vidurkis	3,46
Pagalba įvairovei	Mokykla moko vaikus suprasti ir priimti vaikus iš šeimų, kurios gyvena kitaip, nei mes (kito socialinio statuso, tikėjimo, rasės ir kt.)	3,53
	Mokykloje visada suteikiama specialistų pagalba (spec. pedagogo, logopedo, socialinio pedagogo ir kt.) mokiniams, kuriems jos reikia	3,57
	Mokykla siekia padėti kiekvienam mokymosi ar elgesio sunkumų turinčiam vaikui	3,5
	Vidurkis	3,53
2. Įtraukiojo ugdymo politika		3,55
Tėvų priėmimas ir įtraukimas	Aš jaučiuosi laukiamas (-a) mokykloje	3,61
	Tėvai yra įtraukiami į mokyklos gyvenimą, veiklas. Mokytojai kviečia ir skatina aktyviai dalyvauti mokyklos, klasės veiklose	3,6
	Mokykla siekia, kad naujai atvykę mokiniai ir jų tėvai jaustųsi priimti, emociškai saugūs	3,69
	Aš dalyvauju mokytojų organizuojamuose individualiuose pokalbiuose dėl vaiko pažangos ar kitais klausimais	3,85
	Individualūs susitikimai aptariant vaiko pažangą padeda gerinti mokymosi rezultatus	3,79
	Jeigu nebūtų apribojimų dėl COVID-19 pandemijos, aš norėčiau, kad mokykloje būtų inicijuotos įvairesnės bendravimo su tėvais formos (klubai, popietės, bendri žygiai ir pan.)	3,16
	Vidurkis	3,62
Lygios galimybės kiekvienam mokiniui	Mokytojai stengiasi vienodai gerai dirbti su visais vaikais, nepriklausomai nuo jų gebėjimų	3,46
	Mokykloje atsižvelgiama į vaiko nuomonę	3,48
	Mokykloje siekiama padėti kiekvienam mokymosi ar elgesio sunkumų turinčiam vaikui	3,5
	Mokytojai padeda mano vaikui pažinti jo gabumus	3,52
	Vidurkis	3,49

3. Įtraukiojo ugdymo praktika		3,40
Kryptingas ugdymas ir pagalba	Mokytojai padeda mano vaikui pažinti jo gabumus	3,52
	Su mano vaiku aptariamos jo mokymosi sėkmės	3,52
	Mokytojai mano vaikui padeda siekti geriausio rezultato	3,56
	Kai mano vaikui kyla sunkumų, mokytojai suteikia pagalbą	3,58
	Mokytojai leidžia vaikams klysti ir išbandyti. Mokytojai skatina nebijoti klaidų, o iš jų mokytis	3,55
	Per pamokas mano vaikas turi galimybę pasirinkti įvairaus sudėtingumo užduotis	3,22
	Mokytojų padedamas mano vaikas mokosi įsivertinti savo pažangą	3,47
	Skiriami namų darbai ar kitos papildomos užduotys mano vaikui padeda siekti geresnių rezultatų	3,54
	Mokytojai mokydami vaikus, derina savo veiksmus tarpusavyje (namų darbų užduočių kiekis, projektiniai darbai)	3,36
	Kai ugdymas organizuojamas nuotoliniu būdu, mano vaikui sekasi	2,97
	Mokykloje mano vaikas gauna suprantamą informaciją apie tolesnio mokymosi ir profesijos pasirinkimo galimybes	3,16
	Mano vaiką tenkina mokykloje esanti būrelių pasiūla	3,33
	Vidurkis	3,40
Bendras 3 dimensijų (kultūra, politika, praktikas) vidurkis		3,48

MOKYTOJŲ APKLAUSOS REZULTATAI

Faktoriaus pavadinimas	Vertinamieji teiginiai	Įvertis iš 4 galimų
1. Įtraukiojo ugdymo kultūra		3,19
Kiekvieno mokinio pripažinimas ir priėmimas	Mokykloje vyrauja nuomonė, kad kiekvienas mokinys yra pajėgus mokytis ir daug pasiekti	3,24
	Mūsų mokykloje atsižvelgiama į mokinių nuomonę ir siūlomas idėjas	3,76
	Mūsų mokykloje yra įprasta kiekvieną vaiką apdovanoti už kokį nors asmeninį pasiekimą	3,59
	Mūsų mokykloje mokytojai gerbia kiekvieną mokinį	3,94
	Mūsų mokykloje nuolat galvojama, kaip erdves geriau pritaikyti skirtingų poreikių mokiniui	3,65
	Mūsų mokykloje mokiniai noriai padeda vieni kitiems. Mokiniai džiaugiasi net ir nedideliais vienas kito pasiekimais	3,35
	Vidurkis	3,59
Pagarba mokinių įvairovei	Mokykloje užtikrinama, kad tiek mergaitės, tiek berniukai turėtų vienodas galimybes pasireikšti, mokytis jiems tinkamu būdu	3,85
	Visi mokytojai pritaria, kad mokyklai svarbus kiekvienas vaikas ir kiekvienam turi būti suteikta reikalinga pagalba	3,71

	Mokykloje įprasta su mokiniais, tėvais, pedagogais kalbėtis apie mokinių įvairovę, pagarbą bei pagalbą vienas kitam	3,65
	Vidurkis	3,74
Palankaus mikroklimate kūrimas	Mūsų mokykloje vadovai pagarbiai elgiasi su visais mokytojais ir kitais darbuotojais	3,76
	Mūsų mokykloje mokytojai visada sulaukia paramos ir emocinio palaikymo iš kolegų	3,35
	Vidurkis	3,56
Patyčios	Mokykloje man dažnai tenka spręsti mokinių tarpusavio santykių problemas (patyčias, įžeidinėjimus, kitus skriaudimo atvejus)	2,88
	Vidurkis	2,88
Tėvų įtraukimas	Dauguma tėvų aktyviai dalyvauja vaiko ugdyme, tariaisi, siūlo idėjų	2,88
	Mokykloje mokytojų ir tėvų susitikimai, aptariant vaiko pažangą, gerina mokymosi rezultatus	3,94
	Vidurkis	3,41
Soc. partnerių įtraukimas	Mokykla įtraukia įvairius socialinius partnerius į mokyklos veiklą	3,71
	Vidurkis	3,71
Išoriniai mokymosi trukdžiai	Vaiko mokymosi sunkumus dažniausiai lemia nepalanki šeimos aplinka	2,94
	Mūsų mokykloje įmanoma pasiekti kiekvieno vaiko pažangos	2,47
	Mūsų mokykloje mokytojams dažnai netrūksta laiko bendradarbiavimui	1,06
	Mokykloje netrūksta laiko analizuoti, kas trukdo mokytis konkrečiam vaikui	1,71
	Vidurkis	2,05
Elitizmo skatinimas	Mokykloje labiausiai vertinami ir gerbiami ne tik mokiniai, kurie gali atstovauti mokyklą, garsinti jos vardą olimpiadose ir konkursuose	2,41
	Klasėse ir koridoriuose neeksponuojami tik geriausi mokinių darbai, projektai	2,83
	Vidurkis	2,62
2. Įtraukiojo ugdymo politika		3,15
Valstybės reglamentuojamos pagalbos vaikui politikos įgyvendinimas	Mūsų mokykloje efektyviai veikia specialiosios pedagoginės, psichologinės ir socialinės pagalbos mokiniui sistema	2,88
	Mokiniui reikalinga pagalba suteikiama nelaukiant formalių PPT, vaiko gerovės komisijos išvadų	3,71
	Mūsų mokykloje vykdoma patyčių prevencija yra efektyvi	3,06
	Mūsų mokykloje yra vieninga kiekvieno mokinio individualios pažangos vertinimo sistema	3,29
	Vidurkis	3,24
Vidinė mokyklos politika	Mūsų mokykloje drausmės palaikymo politika daugiau remiasi pozityvaus elgesio skatinimu nei bausmėmis	3,53
	Visa bendruomenė (mokiniai, tėvai, mokytojai ir kiti darbuotojai) žino, kas yra patyčios, kaip jas atpažinti ir į ką kreiptis pagalbos	3,65

	Vidurkis	3,59
Skaidri personalo politika	Krūvis mokytojams mūsų mokykloje skirstomas skaidriai	3,71
	Mūsų mokykloje veikia paramos naujam darbuotojui sistema	3
	Vidurkis	3,36
Dėmesys SUP mokinių įtraukčiai	Mūsų mokykloje specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai aktyviai įsitraukia į užklasines veiklas	3,59
	Mokykla nesiekia, kad elgesio problemų turintys mokiniai paliktų mokyklą	2,82
	Mokyklos administracija skatina mokytojus rinktis seminarus apie įtraukųjį ugdymą	3,71
	Vidurkis	3,37
Individualizavimas sprendžiant mokinių problemas	Mūsų mokykloje mokinio elgesio problemų sprendimas - nėra konkretaus mokytojo reikalas (nesudėtinga sulaukti kitų pagalbos)	2,41
	Mokyklos pagalbos vaikui politika orientuota labiau orientuota į prevenciją nei „gaisrų gesinimą“	2
	Vidurkis	2,2
3. Įtraukiojo ugdymo praktika		2,96
Pagarba skirtybėms ir įvairovės palaikymas	Manau, kad kuo klasėje yra daugiau įvairesnių vaikų (iš skirtingų socialinių, kultūrinių aplinkų, skirtingų gebėjimų), tuo geriau	2,71
	Savo pamokose darbą grupėse visada organizuoju taip, kad grupę sudarytų įvairių gebėjimų mokiniai	3,29
	Mano pamokose mokiniai dažnai mokosi bendradarbiaudami porose ir grupėse	3,29
	Mano mokiniai padeda vieni kitiems po pamokų	3,12
	Mūsų mokykloje, nepaisant mokinio gebėjimų, kiekvienas įtraukiamas į bendras klasės ar mokyklos menines, sportines ir kt. veiklas	3,82
	Vidurkis	3,25
Ugdymo personalizavimas	Planuodamas pamoką numatau, kaip įtraukti kiekvieną mokinį	3,71
	Turiu laiko tikrinti ir kaskart pamokoje aptarti kiekvieno vaiko atliktas užduotis	2,18
	Ruošdamasis pamokai parengiu skirtingo lygio užduotis ir numatau galimybes mokytis skirtingais būdais	3,41
	Mano vertinimo sistema padeda kiekvienam mokiniui daryti pažangą	3,29
	Man pavyksta pasitelkti virtualias platformas ar kitas IKT programėles užduotims diferencijuoti	3,18
	Mokiniai, kai sunku, patys paprašo pagalbos	3,59
	Mokytojams pakanka priemonių personalizuotam mokymuisi organizuoti	3,29
	Mano pamokoje silpnesni mokiniai dažnai nespėja ar nesugeba atlikti užduočių	2,24
	Vidurkis	3,11

Įvairus mokymasis	Mokykloje įprasta vesti pamokas bibliotekoje, gamtoje, muziejuje, įmonėse ir t. t.	3,94
	Mokykloje įprasta, kad pamokose dalyvauja įdomūs, aktualią mokymosi temas patirtį	3,65
	Vidurkis	3,80
Elgesio problemų sprendimas	Manau, kad mokinių elgesio problemas turi išspręsti ne tik pats mokytojas	2,59
	Mano mokiniai laikosi susitarimų ir klasės taisyklių	2,94
	Mano mokiniams sekasi analizuoti ir planuoti savo mokymąsi	2,76
	Vidurkis	2,76
Mokytojų profesinė bendrystė	Bet kada galiu paprašyti kolegų profesinės pagalbos	2,47
	Mokykloje yra numatytas laikas mokytojams kartu analizuoti kiekvieno mokinio pažangą, planuoti tolesnį jo mokymąsi	2,35
	Mokykloje įprasta stebėti kitų kolegų pamokas	3,71
	Kartu su manimi pamokoje dirbantis mokytojo padėjėjas padeda ne tik specialiųjų poreikių turintiems, bet ir kitiems mokiniams	3,41
	Vidurkis	2,99
Formalus tradicinis mokymas	Klasėje nėra mokinių, su kuriais kiti vengia kartu dirbti	1,59
	Aptariant mokymosi pasiekimus, mokinius neskatinu lygiuotis į geriausiai besimokančiuosius	2,18
	Namų darbams nedažnai skiriu tai, ko mokiniai nespėjo atlikti klasėje	1,88
	Vidurkis	1,88
Bendras 3 dimensijų (kultūra, politika, praktikas) vidurkis		3,10

MOKINIŲ (3-4 kl.) APKLAUSOS REZULTATAI

Faktoriaus pavadinimas	Vertinamieji teiginiai	Įvertis iš 4 galimų
1. Įtraukiojo ugdymo kultūra		3,09
Pagalba mokiniui	Kai susiduriu su sunkumais atlikdamas užduotį, prašau mokytojo pagalbos	3,44
	Mokytojai skatina nebijoti klaidų, iš jų mokytis	3,69
	Mano mokytoja visada padeda teisingai išspręsti kilusius konfliktus	3,47
	Mokytoja nesibara, jei suklystu ar ko nors nemoku	2,39
	Klasės ir dalykų mokytojai suderina užduočių kiekius, namų darbus	3,07
	Vidurkis	3,21
Dėmesys vaiko asmenybei	Jei aš praleidžiu pamokas, mano mokytoja visada paklausia, kas man buvo nutikę	3,53
	Kai man negera, esu nusiminęs, mokykloje sulaukiu suaugusiųjų pagalbos	3,18
	Man patinka mūsų klasės mokytoja	3,85

	Aš jaučiuosi svarbus (i) mokytojai	3,12
	Mano klasės mokytojai aš patinku	3,28
	Mano mokytojai įdomu, kuo aš domiuosi ir ką aš veikiu laisvalaikiu	3,23
	Mokytojai išklauso mano nuomonę, į ją atsižvelgia	3,48
	Vidurkis	3,38
Bendraamžių pagalba	Aš padedu klasės draugams, kai jiems kyla sunkumų	3,38
	Pamokose mes padedame vieni kitiems	3,39
	Mokykloje/ klasėje aš turiu gerų draugų	3,61
	Vidurkis	3,46
Patyčios	Mano klasėje nėra vaikų, kurie prasivardžiuoja.	1,11
	Nebūna, kad vaikai iš manęs tyčiojasi	1,12
	Telefonu negaunu įžeidžiančių žinučių	2,4
	Kiti mokiniai manęs nestumdo ar kitaip neskriaudžia	1,8
	Jei iš manęs tyčiojasi, aš pasakau mokytojams	3,11
	Jeigu kas nors blogai elgiasi, mokytoja tuoj pat reaguoja ir sustabdo	3,45
	Mokykloje mokiniai ir mokytojai vieni su kitais elgiasi pagarbiai	3,32
	Nebuvo, kad aš pasityčiočiau ar kitaip nuskriausčiau kitą vaiką	2,28
	Vidurkis	2,32
2. Įtraukiojo ugdymo politika		3,52
Gyvenimas mokykloje	Mokykloje vaikai skatinami džiaugtis savo ir kitų darbais, pasiekimais	3,43
	Mokykloje yra jaukių ir patogių vietų prisėsti, pabūti	3,42
	Mokytojai kviečia ir skatina aktyviai dalyvauti mokyklos, klasės veiklose	3,64
	Mūsų klasės taisyklės yra teisingos	3,65
	Pertraukų metu man yra ką veikti mokykloje	3,47
	Vidurkis	3,52
3. Įtraukiojo ugdymo praktika		3,02
Aktyvus mokymasis	Kartu su mokytoja aptariame, ką turiu išmokti artimiausiu metu	3,51
	Mokytojai kviečia ir skatina aktyviai dalyvauti mokyklos, klasės veiklose	3,64
	Mokydamiesi mes dažnai naudojame kompiuterius, planšetes (kartais telefonus)	3,26
	Mokytoja skiria namų darbus daryti kartu su klasės draugu/-e	2,58
	Mokykloje kalbame apie žmonių įvairovę pasaulyje (pvz. su negalia, juodaodžius, įvairių tikėjimų)	3,13
	Vidurkis	3,22
Vidinė motyvacija	Man įdomu tai, ko mokausi mokykloje	3,43
	Vidurkis	3,43
Įsitraukimas į mokymosi procesą	Aš esu dalyvavęs (-usi) individualiame susitikime - pokalbyje su mokytoja aptariant mokymosi pažangą	3,22
	Dažnai padarau daugiau negu užduota	3,45
	Kai mokytoja aiškina, negalvoju apie kitus dalykus, nesvajoju	2,11
	Vidurkis	2,93

Mokymosi sėkmė	Sunkias užduotis aš stengiuosi padaryti, nenusirašau	2,46
	Klasėje visuomet spėju atlikti pateiktas užduotis	3,02
	Tai, ko mokausi, man nėra per sunku	1,96
	Vidurkis	2,48
Bendras 3 dimensijų (kultūra, politika, praktikas) vidurkis		3,21

ĮVĖRČIŲ PALYGINIMAS

Mokytojai	Mokiniai (3-4 kl.)	Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai)
Mokiniai džiaugiasi net ir nedideliais vienas kito pasiekimais	Mokykloje vaikai skatinami džiaugtis savo ir kitų darbais, pasiekimais	Mokykloje vaikai skatinami džiaugtis savo ir kitų darbais, pasiekimais
3,35	3,43	3,68
Mūsų mokykloje mokytojai gerbia kiekvieną mokinį	Mokykloje mokiniai ir mokytojai vieni su kitais elgiasi pagarbiai	Mokykloje mokiniai ir mokytojai vieni su kitais elgiasi pagarbiai
3,94	3,32	3,52
Mūsų mokykloje atsižvelgiama į mokinių nuomonę ir siūlomas idėjas	Mokykloje atsižvelgiama į vaiko nuomonę	Mokytojai išklauso mano nuomonę, į ją atsižvelgia
3,76	3,48	3,48
Mūsų mokykloje drausmės palaikymo politika daugiau remiasi pozityvaus elgesio skatinimu nei bausmėmis	Mokykla sėkmingai sprendžia mokinių elgesio problemas	Mano mokytoja visada padeda teisingai išspręsti kilusius konfliktus
3,53	3,48	3,47
Mūsų mokykloje vykdoma patyčių prevencija yra efektyvi	Nepasitaikė, kad vaikai iš manęs tyčiotųsi	Per paskutinius 2 mėnesius iš mano vaiko mokykloje niekas nesijuokė, nesišaipė
3,06	1,12	3,05
Mokykloje man dažnai tenka spręsti mokinių tarpusavio santykių problemas (patyčias, įžeidinėjimus, kitus skriaudimo atvejus)	Nebuvo, kad aš pasityčiočiau ar kitaip nuskriausčiau kitą vaiką	Mano vaikas per paskutinius 2 mėnesius mokykloje nesityčiojo, nesijuokė, nesišaipė iš kitų mokinių
2,88	2,28	3,33
Mokykloje įprasta su mokiniais, tėvais, pedagogais kalbėtis apie mokinių įvairovę, pagarbą bei pagalbą vienas kitam	Mokykloje kalbame apie žmonių įvairovę pasaulyje (pvz. su negalia, juodaodžius, įvairių tikėjimų)	Mokykla moko vaikus suprasti ir priimti vaikus iš šeimų, kurios gyvena kitaip, nei mes (kito socialinio statuso, tikėjimo, rasės ir kt.)

3,65	3,13	3,53
Ruošdamasis pamokai parengiu skirtingo lygio užduotis ir numatau galimybes mokytis skirtingais būdais	Klasėje visuomet spėju atlikti pateiktas užduotis	Per pamokas mano vaikas turi galimybę pasirinkti įvairaus sudėtingumo užduotis
3,41	3,02	3,22
Mūsų mokykloje efektyviai veikia specialiosios pedagoginės, psichologinės ir socialinės pagalbos mokiniui sistema		Mokykloje visada suteikiama specialistų pagalba (spec. pedagogo, logopedo, socialinio pedagogo ir kt.) mokiniams, kuriems jos reikia
2,88		3,57
	Klasės ir dalykų mokytojai suderina užduočių kiekius, namų darbus	Mokytojai mokydami vaikus, derina savo veiksmus tarpusavyje (namų darbų užduočių kiekis, projektiniai darbai)
	3,07	3,36
Man pavyksta pasitelkti virtualias platformas ar kitas IKT programėles užduotims diferencijuoti	Mokydamiesi mes dažnai naudojame kompiuterius, planšetes (kartais telefonus)	
3,18	3,26	

ĮTRAUKIOJO UGDYMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

Tikslas – užtikrinti kokybišką ugdymą kiekvienam vaikui mokantis drauge su savo bendraamžiais, suteikiant reikalingą, jo ugdymosi poreikius atliepiančią pagalbą.					
R1	Įtraukiojo ugdymo kultūros rodiklis – 3,5				
R2	Įtraukiojo ugdymo politikos įgyvendinimo rodiklis – 3,6				
R3	Įtraukiojo ugdymo praktikos rodiklis – 3,3				
1 uždavinys – stiprinti mokyklos bendruomenės teigiamas nuostatas dėl įtraukties švietime.					
	Tikslas, rodikliai, uždaviniai, priemonės	Aprašymas (siektini rezultatai)	Atsakini asmenys	Vykdymo terminas	Asignavimai
1.1.	Viešinti informaciją apie įtrauktį švietime ir sėkmingas mokyklų patirtis.	Mokyklos interneto svetainėje sukurta skiltis, kurioje pateikiama informacija apie įtraukųjį ugdymą. Kaupiama ir viešinama informacija mokyklos interneto puslapyje, socialiniuose tinkluose apie įtrauktį švietime (dokumentai, metodinė medžiaga, geroji mokyklų įtraukties patirtis).	Švietimo pagalbos specialistai	2022–2024 m. m.	Mokymo lėšos
1.2.	Organizuoti renginius įtraukties švietime klausimams aptarti.	Kasmet mokyklos bendruomenei suorganizuoti ne mažiau kaip 2 renginiai įtraukties švietime klausimais. Metodinių dienų metu mokytojai dalijasi gerąja patirtimi apie įvairių poreikių mokinių ugdymą.	Švietimo pagalbos specialistai	2022–2024 m.	Mokymo lėšos
1.3.	Organizuoti bendras veiklas „Tėvai – vaikas – mokytojai“.	Kasmet visose klasių bendruomenėse suorganizuotos ne mažiau kaip 2 bendros veiklos su tėvais. Taikomos įvairesnės bendravimo su tėvais formos: žygiai, popietės, šventės, išvykos, varžybos.	Klasių vadovai	2022–2024 m.	Mokymo lėšos
1.4.	Organizuoti klasių, mokyklos, mokytojų susirinkimus pagal demokratinio ugdymo principus.	Kartą per mėnesį organizuojami klasės ir mokinių aktyvo susirinkimai, kurių metu laikantis demokratinio ugdymo	Inga Albutavičienė, klasių vadovai	2022–2024 m.	Mokymo lėšos

		principų siūlomos iniciatyvos, analizuojamos problemos ir priimami sprendimai/ susitarimai problemai/ iššūkiui spręsti ar iniciatyvai įgyvendinti. Rodikliui „Mokykloje mokinių nuomonė išklausoma, į ją atsižvelgiama“ pritaria 85% mokinių. Rodikliui „Klasės/ mokyklos susirinkimuose kartu priimame susitarimus dėl problemų, sprendimo“ pritaria ne mažiau kaip 85% mokinių.			
1.5.	Didinti tėvų (globėjų, rūpintojų) į(si)traukimą sprendžiant įvairių ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo klausimus	Kasmet pagal poreikį tėvams (globėjams, rūpintojams) teikiamos konsultacijos mokinių ugdymo, pagalbos teikimo klausimais. Tėvai siūlo idėjas, padeda mokytoji, stiprėja empatija mokytojo darbui. Suorganizuotas 1 renginys per metus skirtas tėvams (globėjams, rūpintojams) įtraukiojo ugdymo tema.	Švietimo pagalbos specialistai, klasių vadovai	2022–2024 m.	Mokymo lėšos
2 uždavinys – stiprinti pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencijas įtraukiojo ugdymo srityje.					
2.1.	Dalyvauti programoje „Bendrojo ugdymo mokyklų darbuotojų gebėjimų visuomenės psichikos sveikatos srityje stiprinimas“.	Ne mažiau kaip 70% pedagogų patobulina žinias apie psichikos sveikatos stiprinimą.	Violeta Mikalauskienė	2022 m. m.	Pagal 2021-09-09 bendradarbiavimo sutartį Nr. S-22 su Alytaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuru
2.2.	Dalyvauti Mokyklų pasirengimo diegti atnaujintas pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas veiklos tyrime.	Išanalizuota kompetencijų ugdymo patirtis, sukaupta informacija tolesniam pasirengimui diegti atnaujintas pradinio ugdymo bendrąsias programas	Violeta Mikalauskienė	2022 m. sausis – balandis	Projekto lėšos

2.3.	Igyvendinti Interreg V-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo programos projektą Nr. LT-PL-5R-375 „Bendradarbiavimas – kuriant inovatyvias ir sveikas aplinkas“	Parengta metodologija, skirta socialiai pažeidžiamų vaikų mokymosi galimybėms užtikrinti.	Aurelija Jurkevičienė, Violeta Mikalauskienė	2022 m.	ES lėšos
2.4.	Pedagogams dalyvauti ilgalaikėje kvalifikacijos tobulinimo programoje apie įtrauktį švietime, universalus dizaino principus bei mokinių įvairovei palankios mokyklos kultūros ir praktikos kūrimą	Kvalifikaciją patobulina 100% klasių ir dalykų mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų.	Violeta Mikalauskienė, Gražina Zmitrulevičienė	2022–2023 m. m.	Mokymo lėšos
2.5.	Tobulinti mokytojų padėjėjų kompetencijas dirbti su įvairių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais mokiniais.	Visi mokytojų padėjėjai yra išklause ne trumpesnius kaip 20 val. ilgalaikius kvalifikacijos tobulinimo kursus.	Violeta Mikalauskienė	2022–2024 m. m.	Mokymo lėšos
2.6.	Kuriant „Tūkstantmečio mokyklą“ programos pažangos planą numatyti kvalifikacijos tobulinimo priemonės ruošiantis įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui	Švietimo pažangos plane numatytos kvalifikacijos tobulinimo veiklos mokyklos bendruomenei įtraukiojo ugdymo tematika	Jolita Petkevičienė	2022–2023 m.	Programos lėšos
2.7.	Pritaikyti „Pamokos studijos“ metodą, tobulinant kompetencijas dirbti su įvairių poreikių turinčiais mokiniais.	Mokytojai bendradarbiaudami išsitraukia į intensyvų, nuolatinį ir tiesiogiai su profesine veikla pamokoje susietą mokymąsi, sutelktą į konkretaus dalyko turinį ir atliekamą drauge su kolegomis – mokytojais.	Violeta Mikalauskienė, Gražina Zmitrulevičienė	2023–2024 m.	Mokymo lėšos
3 uždavinys – stiprinti mokyklos bendruomeniškumą, užtikrinant kiekvieno saugumą ir gerą savijautą mokykloje.					
3.1.	Organizuoti pamokas „Aš–Tu–Mes“ mokinių socialinių įgūdžių ir geranoriškų tarpusavio santykių ugdymui.	Mokykloje (klasėje ir koridoriuose) saugiai besijaučiančių mokinių dalis – 86%. Per pirmuosius tris mėnesius sėkmingai priešmokyklinio ugdymo grupėse ir 1 klasėse adaptaciją įveikusių vaikų dalis – 90%.	Violeta Mikalauskienė Klasių vadovai	2022–2024 m.	Mokymo lėšos

		Mokiniai stebi savo ir kitų elgesį, jį aptaria, priima sprendimus dėl taisyklių laikymosi.			
3.2.	Igyvendinti SU programas: „Dramblys“, „Antras žingsnis“.	Mokykloje (klasėje ir koridoriuose) saugiai besijaučiančių mokinių dalis – 86%.	Klasių vadovai	2022–2024 m.	Mokymo lėšos
3.3.	Igyvendinti Žalingų įpročių prevencijos ir sveikos gyvensenos ugdymo programą.	Dalyvavusių mokinių dalis – 100%. Iniciatyvų, akcijų, renginių, skirtų sveikai gyvensenai, žalingų įpročių prevencijai skaičius – 14.	Inga Albutavičienė	2022–2024 m.	Mokymo lėšos
3.4.	Vykdyti patyčių prevencinę veiklą.	Mokykloje (klasėje ir koridoriuose) saugiai besijaučiančių mokinių dalis – 86%. Rodikliui „Buvo, kad pasityčiojau ir nuskriaudžiau kitą vaiką“ nepritaria ne mažiau kaip 75% mokinių. Rodiklio „Būna, kad mokykloje iš manęs pasityčioja ar nuskriaudžia kiti mokiniai“ nepritaria ne mažiau kaip 65% mokinių.	Inga Albutavičienė, Roberta Koščejevaitė	2022–2024 m.	Mokymo lėšos
3.5.	Teikti socialinę pedagoginę, psichologinę pagalbą mokiniams, jų šeimoms.	Socialinio pedagogo ir psichologo įgyvendinta ne mažiau kaip 90% jų veiklos plane numatytų priemonių.	Švietimo pagalbos specialistai	2022–2024 m.	Mokymo lėšos
3.6.	Organizuoti konsultacijas „Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų valanda“.	Numatytas konkretus laikas pedagogams, kai jie gali konsultuotis su švietimo pagalbos specialistais.	Violeta Mikalauskienė, švietimo pagalbos specialistai	2022–2024 m.	Mokymo lėšos
4 uždavinys – užtikrinti kokybišką ugdymą, atliepiantį kiekvieno vaiko raidą, jo intelektualius bei kūrybinius poreikius.					
4.1.	Kuriant „Tūkstantmečio mokyklą“ programos švietimo pažangos planą numatyti infrastruktūros pritaikymą bei aprūpinimą specialiosiomis mokymo ir	Švietimo pažangos plane numatytas infrastruktūros pritaikymas, specialiųjų mokymo ir techninių priemonių įsigijimas.	Jolita Petkevičienė	2022–2023 m.	Programos lėšos

	techninėmis priemonėmis pagal universalų dizaino principus.				
4.2.	Modernizuoti mokyklos aplinkas, pritaikant jas įvairių poreikių mokinių ugdymui.	Įrengtas sensorinis kambarys. Kabinetuose įrengti „Atsiskyrimo kampeliai“. Parengtas sensorinio kambario naudojimo rekomendacijos iki 2023 m. sausio 1d.	Jolita Petkevičienė, Aurelija Jurkevičienė Švietimo pagalbos specialistai	2022–2023 m.	Paramos, savivaldybės, mokymo lėšos
4.3.	Siekti, kad pagalbos mokiniui specialistų etatų skaičius atitiktų esamą poreikį.	Švietimo pagalba teikiama visiems specialiųjų poreikių mokiniams. Psichologo – 1 etatas Socialinio pedagogo – 1 etatas Specialiojo pedagogo – 0,75 etato dalis	Jolita Petkevičienė	2022–2024 m.	Mokymo, savivaldybės lėšos
4.4.	Taikyti universalų dizaino, kontekstinio ugdymo principus perteikiant ugdymo turinį.	Pasiekiami optimalūs kiekvieno vaiko ugdymosi rezultatai, išugdomi tikslų numatymo, kryptingumo jų siekiant gebėjimai, vaikų iniciatyvumas ir interesas mokymuisi.	Violeta Mikalauskienė	Iki 2023 m. gegužės	Mokymo lėšos
4.5.	Peržiūrėti ir atnaujinti susitarimus mokykloje dėl pastoliavimo mokiniui ugdymo procese, pagalbos ir (ar) poveikio kiekvieno mokinio pažangai (pažangos sistemingas stebėjimas, analizavimas, reflektavimas, atsižvelgiant į individualias mokinio startines pozicijas, raidos galimybes ir kt.).	Susitarta dėl sėkmingo įtraukiojo ugdymo kokybės požymių ir sukurta Planuojant ugdymą, numatomi edukaciniai sprendimai (pvz., skirtingi metodai, priemonės, aplinkos), padedantys mokiniams išvengti mokymosi kliūčių ir užtikrinantys mokymosi sėkmę. Parama teikiama kiekvienam mokiniui (ne tik specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams), kuris susiduria su mokymosi kliūtimis.	Violeta Mikalauskienė	2022–2024 m.	Mokymo lėšos